

Nové Sučianske zvesti

3

NOVINY OBCE SUČANY

2015

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XXI. ROČNÍK • SEPTEMBER 2015

Srdečne Vás pozývame na oslavy

190. VÝROČIE NARODENIA JURAJA LANGSFELDA

dňa 18. októbra 2015 v Sučanoch

ĐURKO
LANGSFELD
1825-1849

Týmto podujatím si opäť pripomenieme a vyjadríme úctu osobnosti sučianskeho rodáka, učiteľa a dobrovoľníka za práva národa Ďurka Langsfelda.

Program:

9:45	Spomienkové služby Božie v ev.a.v. kostole
11:30	Položenie venca a prehliadka expozície a rodného domu Ďurka Langsfelda
13:30	Životné osudy Ď. Langsfelda – prednáška historika PhDr. F. Vrábela spojená s besedou v Robotníckom kultúrnom dome
14:00 – 17:00	kultúrny program (Sučianka, Kalužiar, ľud. hudba Drienča a Tiesňavan) v RKD
17:00	Príbehy zvonov - ev. a.v. kostol Sučany

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

15. 6. 2015

Obecné zastupiteľstvo v úvode schválilo:

- dodatok č. 4 k VZN obce Sučany 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území obce Sučany
- dodatok č. 1 k VZN Obce Sučany č. 1/2005 o čase predaja v obchode a čase prevádzky služieb
- VZN Obce Sučany č. 2/2015 o podmienkach a spôsobe realizácie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru
- VZN Obce Sučany č. 3/2015 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby poskytovaných Obcou Sučany
- VZN Obce Sučany č. 4/2015 o verejnom poriadku a ochrane majetku

V ekonomickej časti programu OcZ zobralo na vedomie čerpanie rozpočtu obce k 31.3.2015, schválilo zmenu rozpočtu obce na rok 2015 a zmenu v poskytnutí dotácií z rozpočtu obce pre Súkromné centrum voľného času Juniorský klub Martin z pôvodnej sumy 1350 € na sumu 720 €

Ďalej OZ schválilo predĺženie zmlúv trojizbových nájomných bytov na Ul. Tehelná č. 5,7,9,11 na obdobie troch rokov do 31. 8. 2018 pre týchto nájomcov: Katarína Slaná, Erika Pavlišová, Ján Džugan, Ján Skrisa, Emília Kozáková, Ivana Zacharová, Miroslav Varga, Karol Molnár, Radoslav Macalák, Peter Brveník, Anna Slovákova, Viera Schneiderová, Ivan Majtáš, Vladimír Mihálik, Andrea Taceľová, Július Sajdák, Alena Chvojková, Miroslava Hlavatová, Lenka Lipničianová, Andrea Ondrušková, Silvester Ondák, Renáta Skokňová, Martin Ondrejko, Marta Salvová. U jednoizbových bytov na Ul. Tehelná č. 5,7,9,11 na obdobie jedného roka do 30. 9. 2016 týmito nájomcami: Rastislav Chabada, Renáta Hanuliaková, Emil Facuna, Lenka Orelová, Renáta Farkašová, Alžbeta Šalagová, Magdaléna Václaviková

V rámci prejednávania bodov týkajúcich sa nehnuteľného majetku OcZ neschválilo

- žiadosť o odkúpenie rodinného domu s.č. 842 a pozemkov od Miroslavy Milcovej za ponúknutú cenu 40 000 € a zriadilo komisiu na jednanie o podmienkach predaja rodinného domu s.č. 842 a pozemkov od Miroslavy Milcovej (Ing. Eva Bencová, Martin Rybár, Ing. Peter Belica)
- odpredaj parcely E-KN 1969 v k.ú. Sučany do vlastníctva Ing. Pavlovi Mlynčekovi
- žiadosť p. Renáty Vaňkovej o odpredaj pozemku na výstavbu garáže pri tenisových kurtach
- žiadosť p. Juraja Melu o odpredaj pozemku na výstavbu garáže pri tenisových kurtach

a schválilo nadobudnutie stavebného objektu SO-215-00 Most nad diaľnicou v km 8,5734 D1 na miestnej komunikácii nachádzajúcej sa v k.ú. Sučany, do vlastníctva obce Sučany

Na záver OcZ zmenilo periodicitu vykonávania kontrol v súčinnosti OP, DHZO, policajného zboru a referenta pre správu majetku OcÚ zameraných na udržiavanie poriadku v lokalitách so sociálne neprispôsobivými občanmi a ich okolia na minimálne 2-krát mesačne

13. 7. 2015

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch na začiatku svojho rokovania schválilo auto-remedúru uznesenia týkajúceho sa predloženia žiadosti o NFP v rámci opatrenia na realizáciu projektu „Obnova verejného osvetlenia v obci Sučany“, ktorým bola zrušená maximálna suma 200 tisíc €

OcZ ďalej schválilo kúpu nasledovných nehnuteľností od Miroslavy Milcovej:

- pozemok parc. č. KN-C 1714 zastavané plochy a nádvoria o výmere 325 m²,
- pozemok parc. č. KN-C 1715/1, záhrady, o výmere 322 m²,
- pozemok parc. č. KN-C 1715/2, záhrady, o výmere 210 m²,
- stavba rodinný dom, súpisné číslo 842, par. č. KN-C 1714,

a to spolu pozemky a rodinný dom za sumu 35 000 €.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch na záver zobralo na vedomie informáciu o ponuke firmy Program4you v oblasti informovania, spracovania a realizácie projektov k dotáciám z eurofondov a schválilo zameranie obce v tomto programovacom období 2014-2020 pre čerpanie dotácií z EÚ na nasledovné priority:

- rekonštrukcia a rozšírenie kapacít MŠ s areálom, rekonštrukcia priestorov zberného dvoru, rekonštrukciu kultúrnej pamiatky Dom Ď. Langsfelda, rekonštrukcia KD ako KC pre seniorov, rekonštrukcia obecných budov /napr. RKD, DS, kolkáreň ap./, vybudovanie cyklotrás, prestavba budov na zariadenia sociálneho typu, vybudovanie detských ihrísk, areálov mládeže, verejná zeleň

7. 9. 2015

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch na začiatku tohto svojho zasadnutia schválilo VZN o určení názvu „Ulica priemyselná“ v priemyselnej zóne. V rámci ekonomickej časti zasadnutia OcZ zobralo na vedomie výročnú správu obce Sučany za rok 2014, správu o plnení rozpočtu obce a ZŠ za 1. polrok 2015, monitorovaciu správu o plnení programového rozpočtu za 1. polrok 2015 a informáciu o zámere spracovania rozvojového dokumentu obce „Program rozvoja obce Sučany na roky 2016 – 2026“ OcZ v Sučanoch na úvod ešte zobralo na vedomie Správu nezávislého audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky k 31. 12. 2014 u obce Sučany a organizačnú štruktúru obce k 1.9.2015.

V ďalšom bode programu OZ schválilo zámer využitia stavby pavilónu C po zrealizovanej kúpe od Psychiatrickej liečebne Sučany a to na prestavbu verejnoprospešnej stavby na bytový dom a zámer firmy Farmavet spočívajúci v rozšírení chovu kurčiat a vybudovania novej haly na parcele č. KN 1386/4 k.ú. Sučany Ďalej poslanci schválili nasledovný poradovník náhradníkov na užívanie nájomných bytov na ul. Tehelná 5,7,9,11 nasledovne:

Trojizbové byty na ul. Tehelná 5,7,9,11

1. Potoč Peter, Osloboditeľov 4, Sučany
2. Žuborová Mária, Obchodná 36, Turany

a jednoizbové byty na ul. Tehelná 5,7,9,11

1. Rapan Pavol, Osloboditeľov 3, Sučany

V rámci bodov týkajúcich sa majetku obce OcZ neschválilo vysporiadanie parcel vo vlastníctve Jozefa Pavlíka, o výmere 16 m², k.ú. Sučany pod miestnou komunikáciou na Ul. Jilemnického a schválilo nadobudnutie stavebného objektu Most nad diaľnicou v km 7,964 D1 na prístupovej ceste ku Koradooru nachádzajúcej sa v k.ú. Sučany, do vlastníctva obce Sučany. Žiadateľovi Janke Kozákovovej poslanci nepriznali poskytnutie finančného príspevku na rekonštrukciu domu, ktorý menovaná žiadala z dôvodu umiestnenia pamätnej tabule spisovateľa Ruda Morica. Zároveň poslanci zobrali na vedomie ekonomické a spoločenské vyhodnotenie dovedy konaných kultúrnych akcií ako aj plán kultúrnych akcií do konca roka.

Pre našich škôlkárov OcZ schválilo výpožičku nebytových priestorov v materskej škole do 30. 6. 2016 v dobe 1h týždenne pre Mgr. Alenu Matulovú na zabezpečenie krúžku výtvarnej výchovy pre deti MŠ.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch schválilo odmenu osobe, ktorá píše kroniku v sume 3,00 € / jedna strana a pamätnú knihu v sume 5,00 € / jedna strana.

Na záver OcZ schválilo komisiu na prípravu monografie Sučian v nasledovnom zložení: predseda : Veronika Ďaďová, členovia - Peter Cabadaj, Miroslav Miert, Ing. Eva Bencová, Bruno Horecký a Ferdinand Vrabel, za obecného kronikára PhDr. Evu Holíkovu a za členku komisie sociálno-zdravotnej, školstva a mládeže, bytovej Doc. MUDr. J. Plevkovú, PhD.

Poznámka redakcie: Plné znenia uznesení OcZ rovnako ako aj zápisnice zo zasadnutí OcZ sú prístupné na www.sucany.sk v časti Obecné zastupiteľstvo.

Text :K. Miháliková

Správy z kontrol

Kontrola faktúr vystavených v roku 2014 DHZ Sučany za údržbu multifunkčného ihriska

V roku 2014 bolo Dobrovoľným hasičským zborom Sučany vystavených obci Sučany celkom 11 faktúr za spravovanie multifunkčného ihriska v celkovej sume 1 100 €. Ich úhrada je v súlade so zákonnými predpismi záväznými pre obec, zároveň je vykonaná za skutočne zrealizované práce na základe Zmluvy o dielo č. 60/2013 uzatvorenej 1. 3. 2013 medzi obcou Sučany a Dobrovoľným hasičským zborom Sučany, predmetom ktorej je údržba multifunkčného ihriska včítane kosenia okolia multifunkčného ihriska, kefovania vrátane bežeckej dráhy a jeho celoročná ochrana pred poškodzovaním a vandalizmom. Za vykonávanie týchto činností bola dohodnutá odmena vo výške 100 € mesačne. Uzatvorenie predmetnej zmluvy o dielo spadá pod bod 2 čl. II. Memoranda o spolupráci medzi obcou Sučany a Dobrovoľným hasičským zborom Sučany. Problémom je nevhodné špecifikovanie predmetu zmluvy, nakoľko v zimných mesiacoch nie je možné, aby zhotoviteľ vykonával niektoré zo špecifikovaných prác, a to kosenie a kefovanie. Toto ustanovenie je vymedzené špeciálne na letné obdobie, kedy je aj multifunkčné ihrisko najviac využívané a je potrebné spomínané aktivity vykonávať častejšie. Zároveň ešte Dobrovoľný hasičský zbor Sučany nad rámec výslovne špecifikovaných činností údržby vykonáva aj opravy poškodených častí ihriska a jeho upratovanie a zároveň v rámci ochrany pred poškodzovaním a vandalizmom vykonáva aj správu ihriska spojenú s výberom poplatkov za jeho užívanie, a teda vykonáva aj činnosti, ktoré nie sú zmluvou výslovne prikázané.

Keďže predmet zmluvy medzi obcou Sučany a Dobrovoľným hasičským zborom by mal presne vystihovať okruh a druh prác a činností, ktoré na základe tejto zmluvy DHZ Sučany pre obec zabezpečuje, je potrebné upraviť zmluvu o dielo v čl. I. konkrétnym vymedzením predmetu zmluvy, a to: „spravovanie, údržba a ochrana pred poškodzovaním a vandalizmom“, aby v budúcnosti nedochádzalo k nedorozumeniam ohľadne predmetu zmluvy a konkretizovania zodpovedajúcich aktivít. Taktiež je potrebné, aby súčasťou faktúr bol výkaz činností vykonaných prác spadajúcich pod predmetnú zmluvu za jednotlivé obdobia.

Kontrola objednávky na psychologické vyšetrenie zamestnancov OHZ Sučany

Na základe ponuky zo dňa 20. 3. 2014 bola 21. 3. 2014 vystavená objednávka obce na Psychologické vyšetrenie v počte 8 pre Psychologické centrum Košice. Psychologické vyšetrenie absolvovali piati členovia Dobrovoľného hasičského zboru obce Sučany a traja členovia Dobrovoľného hasičského zboru Sučany.

Povinnosti obce v oblasti požiarnej ochrany sú vymedzené v zákone č. 314/2001 o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Tento okrem iných stanovuje povinnosti obcí na úseku ochrany pred požiarmi ako aj požiadavky na odbornú prípravu a odbornú spôsobilosť na výkon činností na úseku ochrany pred požiarmi. Povinnosti obce na úseku ochrany pred požiarmi konkrétne vymedzuje § 15, podľa ktorého je obec okrem iného povinná zriadiť dobrovoľný hasičský zbor obce na zdolávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ako aj udržiavať jeho akcieschopnosť, zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie a zabezpečovať odbornú prípravu tohto zboru. Z toho jej vyplývajú ďalšie povinnosti, a to:

- vytvoriť personálne, organizačné a priestorové podmienky na plnenie úloh hasičskej jednotky a na ten účel zriadiť hasičskú stanicu alebo hasičskú zbrojnicu,
- zabezpečiť odbornú prípravu zamestnancov a členov hasičskej jednotky,
- zabezpečiť vykonanie preventívnych zdravotných prehliadok zamestnancov a členov hasičskej jednotky podľa osobitných predpisov.

Obec Sučany zamestnáva päť členov Dobrovoľného hasičského zboru obce Sučany. Na základe zákona o ochrane pred požiarmi je obec povinná na úse-

ku ochrany pred požiarmi zriadiť hasičskú jednotku. Obec uvedené zabezpečuje nepretržitým výkonom služby v počte 1+3 členovia, čo ale pri zamestnávaní piatich členov Dobrovoľného hasičského zboru obce Sučany reálne nie je možné. Aby obec dokázala z personálneho hľadiska predmetné zákonné ustanovenia splniť, uzatvorila s Dobrovoľným hasičským zborom Sučany Memorandum o spolupráci, na základe ktorého okrem iných činností členovia DHZ Sučany spolupracujú s obcou a Dobrovoľným obecným hasičským zborom obce pri ochrane pred požiarmi. Vozidlá hasičských jednotiek sú vozidlami s právom prednostnej jazdy, z čoho pre vodičov týchto vozidiel vyplýva povinnosť absolvovať okrem iného absolvovanie psychologického vyšetrenia na zistenie psychickej spôsobilosti, a to každých 5 rokov.

Nepresný bol názov objednávky zverejnený na web stránke obce, kde je uvedené, že sa jedná o „Objednávku psychologického vyšetrenia zamestnancov OHZ v počte 8 v cene do 640 €“, predmetná objednávka však nešpecifikuje pracovné zaradenie uchádzačov o vyšetrenie.

Kontrola zmlúv o dielo č. 139/2014, č. 251/2014 a č. 163/2013

Predmetné zmluvy boli uzatvorené medzi Obcou Sučany a Dobrovoľným hasičským zborom Sučany. Zmluva č. 139/2014 bola uzatvorená dňa 30. 6. 2014, pričom predmetom zmluvy je „Závazok zhotoviteľa pre objednávateľa zabezpečiť služby a výcvik členov Dobrovoľného hasičského zboru Sučany za I. polrok 2014 v rámci zákona 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov“. Za zhotovenie diela prináleží zhotoviteľovi odmena vo výške 700 €. Zmluva č. 251/2014 bola uzatvorená dňa 23. 12. 2014 a týkala sa II. polroka 2014, pričom bola obdobne dohodnutá odmena vo výške 700 €. Zmluva č. 163/2013 bola uzatvorená dňa 12. 12. 2013, pričom predmetom zmluvy bolo zabezpečiť služby a výcvik členov DHZ Sučany v roku 2013 v rámci zákona o ochrane pred požiarmi. Za zhotovenie diela prináleží zhotoviteľovi odmena vo výške 1400 €.

Zmluvy boli písomne uzatvorené po realizácii predmetu diela zmluvy, platí však, že zmluvy je možné uzatvárať aj ústne, ak nie je predpísaná písomná forma. Občiansky zákonník, podľa ktorého sú predmetné zmluvy uzatvárané, nestanovuje písomnú formu pre zmluvu o dielo, čo znamená, že aj ústne uzatvorená je platná. Zmluvu o dielo je teda možné uzatvoriť ústne a následne môžu zmluvné strany obsah tejto zmluvy potvrdiť v písomnej forme. Na tieto zmluvy sa vzťahuje na ustanovenia zákona o ochrane pred požiarmi a zároveň vychádzajú z Memoranda o spolupráci, uzatvoreného medzi obcou Sučany a Dobrovoľným hasičským zborom Sučany, ktorého cieľom je efektívna spolupráca obce a DHZ Sučany pri ochrane obce pred požiarmi, pri zveľaďovaní majetku obce a združenia, pri zabezpečovaní prevádzkyschopnosti obecného osvetlenia, obecného rozhlasu, údržby miestnych komunikácií a starostlivosti o verejnú zeleň a pri zabezpečovaní verejných spoločenských podujatí.

Obec za kontrolované obdobie rokov 2013 a 2014 vyplatila Dobrovoľnému hasičskému zboru Sučany finančné prostriedky v celkovej výške 11 628,78 €. Na zabezpečenie povinností vyplývajúcich obci zo zákona o ochrane pred požiarmi by obec za tieto dva roky musela na personálne doriešenie nepretržitej prevádzky hasičskej jednotky vynaložiť finančné prostriedky v minimálnej výške 97.360,56 €. Uzatváranie zmlúv o dielo s Dobrovoľným hasičským zborom Sučany zameraných na služby a výcvik členov DHZ je teda pre obec ekonomicky výhodné. Naďalej je však potrebné dôsledne kontrolovať všetky zmluvy uzatvárané obcou a vyhnúť sa tak preklepom a nepresnostiam a uzatvárať zmluvy o dielo vždy v písomnej podobe pred vykonaním daného diela.

Vyššie uvedené kontroly boli vykonané na základe uznesenia obecného zastupiteľstva. Následne boli prejednané so starostom obce a prednostom obecného úradu, pričom s výsledkami boli oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva na svojom rokovaní 23. 4. 2015. Detailnejšia verzia kontrol sa nachádza na web stránke obce Sučany, úplnú verziu aj s prílohami majú všetci poslanci obecného zastupiteľstva. Po uzatvorení kontrol boli starostom obce prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov.

Text: Mgr. Lenka Orelová, kontrolór obce

Dni Milana Hodžu 27. júna 2015

Dňa 27.6.2015 sa uskutočnila v našej obci Sučany kultúrne – spoločenská akcia 11. ročník Dni Milana Hodžu.

10. ročník Dní Milana Hodžu v roku 2014 bol mimoriadne úspešný. V tomto duchu sme pokračovali aj tento rok 11. ročníkom, ktorý mal nasledovný priebeh: o 15.00 hod. sa program v Sučanoch začal pietnym aktom – kladením vencov pri buste M. Hodžu na námestí SNP v Sučanoch. Nasledoval príhovor starostu obce Ing. Vladimíra Plžika a hostí. Po príhovoroch boli odovzdané ocenenia: Cena M. Hodžu historikovi Valeriánovi Bystrickému a prof. Martinovi Votrubovi ako aj Cena obce Sučany Prof. RNDr. Milanovi Hejnému, CSc. a Mgr. Jánovi Zuberovi za osobný prínos pri zriadení Gymnázia

bilingválneho anglicko – slovenského v Sučanoch. Kultúrny program zahájili Heligónkárky z Kysúc – sestry Bacmaňákové.

O 15.45 hod. bol program prerušený príchodom p. ministra Róberta Kaliňáka s p. predsedom Žilinského samosprávneho kraja p. Jurajom Blanárom. Prítomným sa obaja prihovorili a slávnostne odovzdali kľúče od nového požiarneho vozidla veliteľovi hasičského zboru p. Slobodníkovi. Následne posvätili vozidlo rímskokat. a ev. farári. Symbolicky šampanským pokrstili auto p. minister a p. starosta. Nášho vzácneho rodáka M. Hodžu si uctili aj minister Róbert Kaliňák a predseda VUC Juraj Blanár položením kvetov k jeho buste.

Po odchode delegácie nasledovalo odhalenie pamätnej tabule ďalšej z radu osobností, ktorí svoj život spojili so Sučanmi na pantheone osobností obce Sučany, na ktorý tento rok obecné zastupiteľstvo schválilo operného speváka Rudolfa Petráka. Pódium opäť potom patrilo kultúrnemu programu

a v rámci neho skupine Heligónka z Kysúc. Vystriedal ju folklórny súbor Kalužiar z Martina, ktorý predviedol krásny program. Bolo to veľmi zaujímavé pásmo o zvykoch a tradíciách nášho regiónu Turca. Zároveň to bolo aj veľmi poučné, hlavne pre mladšiu generáciu, ktorá tento program sledovala s veľkým záujmom. Po nej zaspieval náš ev. detský súbor Roľníčky. Kapela OČKO BAND zaujala rockovú skupinu poslucháčov. Hlavným večerným hosťom podujatia bola skupina TEAM revival, ktorá vytvorila výbornú atmosféru a zábavu. Neskôr bolo pre prítomných pripravené vystúpenie brušných tanečníč. Všetci očakávali aj ohňovú show, ktorá nasledovala až po zotmení. Na námestí panovala príjemná nálada a počasie naozaj prišlo. Vo večerných hodinách ukončil zábavu DJ Miro.

Tohoročné slávnosti Dni Milana Hodžu sa niesli v duchu dobrej nálady a pohody.

Text: K. Miháliková, Foto: T. Pročka

Naši jubilanti

Dňa 7. júla 2015 sa konal v RKD slávnostný obrad pri príležitosti životného jubilea našich spoluobčanov, ktorí dovŕšili vek 70 rokov a viac. Pozvaní jubilanti sa zišli v hojnom počte. Pripravený bol kultúrny program. Pieseň, báseň a skupina Úsvit svojou hudbou spríjemnili horúce popoludnie. Prítomným sa prihovoril starosta obce Ing. Vladimír Plžik. Pre každého jubilanta bol pripravený kvetok a malý darček, ktorý odovzdal p. starosta. Po celé popoludnie bola v sále RKD príjemná sviatočná nálada a naši starší občania ocenili, že sme im spríjemnili popoludnie a spoločne sme prežili pekné chvíle. Pozvaní boli jubilanti za 1. polrok roku 2015 a tešíme sa na ďalších koncom roku 2015.

Text: K. Miháliková, Foto T. Pročka

JESENNÉ ÚČELOVÉ CVIČENIE

Všimli ste si, že štvrtok a piatok sú pravdepodobne na celom svete hneď po víkende najobľúbenejšie dni? A viete, že u žiakov to platí dvojnásobne? Kto vie prečo.

Inak, čo sa stane, ak sa tieto dni spoja s účelovým cvičením? Pre žiakov nastáva „predĺžený víkend“! Prečo? Pretože sa do školy síce ide, ale neučí sa klasicky.

Účelové cvičenie sa na Základnej škole Slovenského národného povstania v Sučanoch konalo 10. a 11. septembra – ako inak, vo štvrtok a v piatok. A kým prvý stupeň strávil tieto príjemné dni na „cvičeniach v prírode“, program pre druhý stupeň bol jasný.

Jeden deň praktická časť účelového cvičenia. Učители ho spestrili množstvom interaktívnych cvičení, aktuálnych ukážok a videí, zameraných na dopravnú výchovu, streleckú prípravu, civilnú obranu, protipožiarnu prípravu a topografiu. Žiakom spievali a hrali Jaro Gažo zo skupiny Arzen a Radko Pažej zo žilinskej formácie AYA. Tentokrát sa venovali zdravotnej príprave. Žiaci sa dozvedeli, ako poskytnúť nevyhnutnú prvú pomoc poranenému a množstvo iných praktických vecí.

Druhý deň sa pre každú triedu začal trochu inak. Počasie bolo fantastické, slniečko svietilo a triedni učители si pripravili pre svoje triedy vychádzku do okolia. Ak si myslíte, že to bola nuda, veru nie. Už aj tu na žiakov čakalo množstvo aktivít – lezenie po tyči, súťaž o čo najväčší počet ľudí, ktorí sa zmestia na pneumatiku, ale aj súťaž v hodení najväčšieho počtu žabiek. Jeden a pol hodiny ubehlo ako voda. Na školskom dvore a v dvoch telocvičniach sa medzitým pripravilo osem úžasných stanovišť, na ktorých si každá trieda overila svoje teoretické vedomosti, praktické zručnosti, ale aj fyzickú kondíciu. Celým areálom sa niekoľko hodín rozliehal smiech a dobrá nálada. Jednoducho všade vládla výborná atmosféra. Dokonca niektoré stanovišťa žiaci skutočne opúšťali veľmi ťažko. Aj tento deň všetkým ubehol ako voda. Boli to dva krásne jesenné dni a už teraz sa všetci tešíme na ďalšie účelové cvičenie.

Mgr. Ivana Remeňová

ZAČAL SA ŠKOLSKÝ ROK 2015/2016

Po dňoch strávených u starých rodičov, pobytoch pri mori, v horách, v letných táboroch alebo chvilách,

ktoré môže poskytnúť len leto, sa 2.9.2015 opäť otvorili brány našej školy. Okrem starších žiakov sme dnes obrovským potleskom privítali aj nových žiačikov - prváčikov.

Asi sa všetci zhodneme na tom, že pre každého je vzdelanie dôležité a u každého začína prvým krokom. K tomu pomyselnému prvému kroku – vykročte pravou nohou. Nech je pe váš školský rok 2015/2016 rokom veľmi úspešným...

Foto: Ivana Remeňová Marián Remeň

FYZIKÁLNO-GEOLOGICKÁ EXKURZIA

Dňa 8.6. sme sa my, deviatci, zúčastnili poslednej spoločnej exkurzie. Spolu s pani učiteľkami Pokrievkovou a Palubjakovou sme ráno vyrazili na cestu plnú srandy. Navštívili sme toho fakt dosť. Našou

prvou zástavkou na našej dlhej ceste bola mincovňa v Kremnici, kde sme sa dozvedeli, ako sa razili mince kedysi a ako sa razia dnes, videli sme aj, ako pracujú jednotlivé stroje. Potom sme sa išli pozrieť na výstavu žiakov z umeleckých škôl. Ďalej sme sa presunuli do starej banskej štolne – Andrej, ktorá bola pre mnohých asi naj zážitkom. Vyfasovali sme prilby, plášte a išli do bane, kde bolo 7 stupňov. Sprievodca nám porozprával o banskom nešťastí a paranormálnych javoch, a tak, i keď sa tam všetkým veľmi páčilo, sme sa radšej vrátili. Neskôr sme si poobzerali krásy Kremnice. Nasledovala návšteva planetária a hvezdárne v Žiari nad Hronom. Spoločne sme pozorovali snečné škvrny, 3D fotografie Marsu a film, ktorý sa premietal na strope, ktorý mal priemer 10 metrov. Film bol o vzniku vesmíru až po planéty a súhvezdia. Na záver sme sa zastavili pri strede Európy, v Kremnických baniach, kde sme si napísali malý test. Domov sme prišli vyčerpaní, ale aj napriek tomu sa nám exkurzia páčila

žiaci 9.A a 9.B - M. Fúčela, V. Schneiderová, N.

Móricová, J. Kotteková a M. Vrabec

NÁVŠTEVA FULNEKU

26. júna 2015 žiaci 7. – 9. ročníka našej školy navštívili družobné školy vo Fulneku. Návšteva bola spojená so športovo-zábavnými podujatiami, ktoré pre nás Fulnečania pripravili. Najskôr sme navštívili Malý svet techniky v Ostrave – Vítkoviciach, kde sme si zaujímavou, hravou formou zopakovali poznatky z fyziky, chémie, biológie, ale aj iných predmetov. Každý si prišiel na svoje. Neskôr sme boli pozvaní

na obed do ZŠ T. G. Masaryka, kde žiakov čakali českí rovesníci, ktorí si pre nás pripravili zaujímavý program, spojený s koncertom a tanečným predstavením. Po programe nasledovali športové disciplíny, sily sme si zmerali vo volejbale, basketbale či futbale. O víťazstvá sme sa spravodlivo podelili, každú disciplínu vyhrala iná škola. Celý deň sme sa skvelo zabávali a sme radi, že sme opäť mohli utužiť pozitívne vzťahy a priateľstvá s českou stranou. Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie.

Mgr. Petra Palubjaková

KRAJSKÉ KOLO – VYBÍJANÁ

Dvadsaťosemeho mája sa mladšie žiačky zúčastnili krajského kola vo vybíjaní v Žiline. Najlepší sa stretli na ZŠ Limbovej. Jedenásť tímov sa rozlosovalo na dve skupiny - A a B. Skupina A zostala hrať na ZŠ Limbovej, a skupina B, do ktorej patrili aj naše žiačky sa presunula na ZŠ a MŠ Gaštanová. Dva víťazné tímy z každej skupiny sa opäť stretli na ZŠ Limbovej, kde sa odohrávalo finále. Naše žiačky sa dostali až do spomínaného finále. Keďže už boli celkom vysilené, nedokázali finále odohrať s plnou silou. Ale aj tak vybojovali krásne 4. miesto... Veľké ĎAKUJEME patrí našej trénerke – pani učiteľke Vrabcovej.

Miriám Dianovská, žiačka 7.B

Plávali ako delfíny

Súčasťou aktivít materskej školy v Sučanoch je každoročne organizovaný plavecký výcvik. Tento rok ho absolvovalo 17 detí z predškolských tried opäť na plavárni základnej školy ul. Hurbanova v Martine. Deti týmto spôsobom nadobúdajú skúsenosti

s vodou, zbavujú sa prípadného strachu a budujú si k vode pozitívny vzťah. Deti si osvojili základy plaveckých techník, učili sa skočiť do vody, vynoriť sa, ľahnúť si na vodu a s pomocou dosky alebo bez nej zaplávať jedným plaveckým spôsobom krátku vzdialenosť bez zastavenia. Mnohé deti sa za krátky čas naučili samostatne plávať. Vo vode strávili spolu 11 hodín. Prácu horných a dolných končatín si dôkladne osvojovali aj prostredníctvom jednoduchých súťaží vo vodnom prostredí. Poslednej hodiny spojenej s vyhodnotením a odovzdávaním

diplomov a delfínikov sa zúčastnili aj rodičia. O tom, že deti absolvovali plavecký kurz s nadšením a radosťou svedčia aj ich vlastné postrehy: „Mne sa na plaveckom páčilo. Dario sa mi plávať „srdiečko“ aj „mlynček“ (Matko Fašánok) „Plávala som už aj sama a dario sa mi aj ten kraul. Chcela by som tam chodiť každý deň“ (Adka Holková). „Mne sa tam páčilo ako som plávala, ako sme skákali do vody, aj to ako sme coičili pred plávaním. Ja by som tam chcela ísť ešte stokrát“ (Evka Repková). „Mne tam bolo dobre a páčilo sa mi tie odmeny“ (Ninka Raffajová).

Mgr. Zuzana Lazišťanová

Mládež – využívanie voľného času

Ahoj Majky čo robíš doma sám, nejdeš von? Jojo nie nejako sa mi nechce, ale ani nudiť sa doma nie je žiadna výhra a čo budeme robiť? Neboj pôjdeme na stretko s Peťom, Mirkou, Robom k studničke (pod most, alebo ku Váhu) dáme fajku veď vieš. Tak počkaj za chvíľku som u Teba..... A takto presne to začíná

„Droga je akákoľvek látka, ktorá po vstupe do živého organizmu je schopná pozmeniť jeden alebo viac jeho funkcií, pôsobí priamo/nepriamo na centrálnu nervovú sústavu, môže mať priznané postavenie lieku.“

Za drogu teda možno považovať každú látku (prírodná, syntetická), ktorá spĺňa nasledovné kritéria

1. má tzv. psychoaktívny účinok
2. môže vyvolať závislosť.

Znaky závislosti:

1. silná túžba, nutkanie užiť látku (krajčing, baženie)
2. problémy v sebaovládání pri užívaní látky
3. telesný odvykací stav

4.vzrast tolerance k účinku látky

5.postupné zanedbávanie iných záľub, záujmov

6.pokračovanie v užívaní látky, napriek vlastným dôkazom zjavne škodlivých dôsledkov, následkov Ako sa aplikujú drogy: fajčenie, šňupanie, inhalácia, intravenózne, jedením, zažívaním, pitím, cez kožu, vaginálne, rektálne, olizovanie.

Štádiá kontaktu človeka s drogami:

1. skúšanie
2. kontrolované užívanie
3. návyk (návykové správanie)
4. závislosť

Príčiny prečo siahneme po drogách, užívania drog:

1. droga ako prítomnosť chemickej látky, ktorá mení naše správanie, vnímanie
2. osobnosť
3. prostredie, ktoré podmieňuje užívanie drog
4. vyvolávajúci moment

Motiváciou k závislosti môže byť aj vplyv rovnocennej skupiny, tzv. partie, ide o podľahnutie tlaku party, únik pred vonkajšími problémami, potláčanie ich do úzadia, ďalej ide o únik pred vnútornými problémami, kde pomáha práve práca so sebaúctou detí.

Základné príčiny ktoré vedú k vyskúšaniu drogy

- túžba po euforizačnom účinku
- zvedavosť, nuda, prítomnosť partie

Vážení a viete, kde sa práve nachádzajú Vaše deti, čo keď nemajú čo robiť, chýba možnosť sebarealizácie a práve teraz sa nachádzajú v partii na úvod spomenutých miestach a potahujú cigaretku alebo vodnú fajku(bongo), ale nebodaj snáď niečo „kvalitnejšie“?

Text: Mgr. Róbert Kováč

FUTBALOVÝ ODDIEL TATRAN SUČANY

„A“ družstvo:

S prípravou na nový súťažný ročník 2015/2016 začalo „A“ družstvo 16. 06. 2015 pod vedením Maťa Trnovského. Po dvoch týždňoch od 01.07.2015 prevzal „A“ družstvo tréner p. Anton Poruba. Chlapci začali prípravu z chuťou, čo bolo vidno aj účasťou na tréningoch, keď najmenší počet bol 10 hráčov. V príprave sme odohrali 3 prípravné stretnutia a zúčastnili sme sa na 2 turnajoch.

Výsledky prípravných stretnutí:

Sučany – Vrútky (mix) 1: 5 (1:2), Černová – Sučany 4: 1 (1:1), Vrútky – Sučany 2: 1 (2:0)

Turnaj v Sklabiňi: „O pohár starostu obce“

Sklabiňa – Sučany 2: 5 (0:2), Sučany – Ďanová 2: 1 (0:1). Stali sme sa víťazi turnaja

Turnaj v Turči. Kľačanoch: „Memoriál Jána Kľucha“

Sučany – M. Čepčín 3: 2 (0:1), Fomat MT „B“ – Sučany 1: 1 (1:1) na kopy zo značky pokutového kopu sme vyhrali 4: 2. Stali sme sa víťazmi aj tohto turnaja.

Strelci gólov v príprave:

M. Staňo a J. Vajdel po 3, L. Zelenka, M. Ladňák,

L. Margetín, M. Páleš, P. Nosek, L. Bránik po 1 góle.

Do prípravy sa zapojili: M.Trnovský, J. Karcol, M. Mušák, M. Ladňák, L. Zelenka, M. Huličiar, M. Staňo, J. Vajdel, M. Vaňo, M. Remeň, J. Avram, P. Nosek, L. Bránik, L. Schartz, M. Ďugel, M. Kapusta, (D. Homola, L. Briš, M. Páleš, L. Margetín D. Peťko len po jednom stretnutí) z dorastu J. Zelinka D. Čiljak.

Do kádru su zaradení: R. Prchlík, T. Gallo, E. Silvester, J. Chromčík.

V prvom PS sa zranil J. Majerčík (členok) a prípravy sa nezúčastňoval.

Na hostovanie odišli: M. Vojvoda – Belá, J. Staňo a J. Kališ – T. Štiavnička, L. Švec a J. Brezáni – Podhradie, M. Margetín a L. Magretín – Sklabiňa, M. Ďubašák – Stankovany,

Na prestup: J. Vyletel – Turany, D. Homola a T. Jurčo – Lipovec

Prišli: M. Trnovský, M. Mušák, L. Briš – O. Veselý, M. Ladňák – Kláštor pod Znievom

Realizačný team: Tréner – Anton Poruba

Vedúci družstva – Ivan Nahálka

Asistent trénera – Matej Trnovský

Masér – Peter Makovník a Jozef Marko

Dorast: Po neúspešnej sezone, začal dorast prípravu s novým trénerom p. Vladimírom Lamošom. Pre krátkosť času neodohrali žiadne prípravné stretnutie. Na prvom majstráku sa tréner len zoznamoval s kádrom dorastu. V kádri dorastu je dosť kvalitných hráčov, len keby sa aktívnejšie zapájali do tréningového procesu a svoje súkromné aktivity si plánovali na iné dni ako v utorok a štvrtok. Je na škodu pre mladých hráčov čo skončili pre vek u žiakov, že sa nezapájajú do tréningov s dorastom.

Káder dorastu: P. Lutišan, P. Szabo, J. Zelenka, D. Čiljak, D. Gallo, J. Skrisa, R. Malko, M. Huraj, Ľ. Lacko, M. Jančí, M. Pánči, V. P. Košťan, M. Bránik, A. Mišínsky, M. Melišík, N. Puška, P. Lutišan, B. Palovič, M. Cicko, A. Košinár, J. Billa, M. Šadibol, M. Počala, M. Kopček, J. Tomka, M. Facuna, L. Grutka, M. Bevelágua, N. Bacula.

Realizačný team: Tréner – Vladimír Lamoš

Vedúci družstva – Adam Rác

Žiaci:

Po nevydarenom závere súťaže, keď nezodpovedným prístupom niektorých žiakov sa prepásala možnosť hrať finálový turnaj o konečné umiestnenie, nastali v kádri žiakov zmeny. Pre vek skončilo osem žiakov a dvaja, ktorí mohli ešte hrať (r. 2001) išli na prestup do Vrútok. Pre trénera p. Alexandra Koščolu je to výzva poskladať prakticky nové žiacke družstvo.

Káder žiakov: O. Urban, M. Kroščen, A. Jašek, O. Záhorský, D. Dančo, N. Ďubašáková, L. Červenec, M. Sušianka, M. Plevka, A. Páluš, M. Bukový, T. Remeň, A. Hodoš, F. Kolník, M. Dančo, A. Pavlík, D. Segeč, D. Hodoš, E. Facuna, S. Lacika, Š. Plevka, P. Katona, J. Matlák, J. Moravčík.

Realizačný team:

Tréner – Alexander Koščol

Vedúci družstva – Miloš Bukový

Text: Peter Mórić

Futbalové jedenástky 2015

Dňa 4. júla sa v našej obci Sučany konalo znovuobnovené športové podujatie v kopaní pokutových kopov „Futbalové jedenástky 2015“. Posledný ročník bol v r. 2009.

Počasie mimoriadne prialo, slniečko páliło a pritiahlo veľa športových nadšencov. Zasúťažili si muži, ženy a žiaci. A bolo sa na čo pozerat'. Po skončení turnaja sa na základe zlosovateľných vstupeniek žrebovala tombola. Vyhodnotenie a odovzdanie cien vykonal starosta obce Ing. Vladimír Plžik.

HLAVNÁ CENA:

MUŽI 300,- €

ŽENY 100,- €

ŽIACI 100,- €

PODUJATIE SPONZOROVALI:

VÝSLEDKY XI. ROČNÍKA SÚŤAŽE "JEDENÁSTKY 2015 SUČANY"

Kategória žiaci do 14 rokov:

1. miesto: Jozef Tomka
2. miesto: Maťo Čiljak
3. miesto: Róbert Foťko

Kategória ženy:

1. miesto: Libuša Hirčáková
2. miesto: Sárka Foťková
3. miesto: Jana Turčanová

Kategória muži:

1. miesto: Lukáš Margetín
2. miesto: Tomáš Botoš
3. miesto: Jozef Tomka

Text: Katarína Miháliková, Foto: Tibor Pročka

Tematický zájazd

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Sučanoch usporiadala autobusový tematický zájazd stredným Slovenskom. Prvou zastávkou bola Špania Dolina, v ktorej sa nachádzajú štôlna, ťažila sa tam meď a striebro. Nad obcou sa nachádza banská halda, na ktorú sme sa dostali strmým kamenistým chodníkom. Oplatilo sa, pretože z nej bol krásny výhľad na celé údolie. V strmých svahoch boli roztrúsené domčeky. Našou hlavnou časťou výletu bol pamätník SNP - Nemecká, ktorý je venovaný najsmutnejším kapitolám 2. svetovej vojny. Nemeckí fašisti pri obci Nemecká popravili a spálili vo vápenke vyše 900 priamych účastníkov povstania, rovnako aj ich rodinných príslušníkov a sympizantov. V múzeu nás o týchto zverstvách vojny informovali odborným výkladom, ktorý bol sprevádzaný videom. Padlých sme si uctili položením kytice kvetov. V miestnom motoreste sme sa chutne naobedovali a občerstvili. Pokračovali sme cez Čertovicu, Liptovský Mikuláš a poslednou zastávkou nášho výletu bol Salaš Krajinka.

Text: D. Pročková, Foto: T. Pročka

Medzinárodný deň detí

Dňa 30. mája 2015 sa uskutočnil na multifunkčnom ihrisku pri ZŠ Deň detí. Slniečko sa na nás usmievalo od rána, nálada bola veľmi dobrá. Športový areál sa zmenil na miesto zábavy. Tých menších zaujal nafukovací hrad a mohli sa vyšantiť, pokiaľ vládali. Veľký záujem bol aj o pokutové kopy a jazdu na „ozajstných živých“ koníkoch. Pani učiteľky z Materskej školy pripravili rôzne aktivity, hlavne pre tých mladších a zahanbiť sa veru nedali. Každý, kto preukázal svoje schopnosti a odvahu, bol podľa zásluh aj odmenený sladkou odmenou. Barborka Remeňová predviedla zaujímavé číslo so svojim psíkom. Betónové ihrisko sa zmenilo na množstvo obrazov namaľovaných kreatívnymi umelcami. DJ Miro hral pekné pesničky a v stánku sa všetci mohli občerstviť. Ceny za súťaže boli rozdane, sladkosti tiež a spokojnosť na tvárach detí sa dala čítať. Slniečko sa začalo schovávať za mračná a tak sa skončila oslava našich detí. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k svojej pomoci k uskutočneniu tejto peknej akcie a tešíme sa opäť o rok.

Text: K. Miháliková, Foto: T. Pročka

190. výročie narodenia nášho hrdinu boja za národnú slobodu Juraja Langsfelda, jeho paralela s hrdinom amerického boja za nezávislosť Nathanom Hale.

Každý národ má svoju vlastnú históriu, ktorú tvoria dejinné udalosti a silné osobnosti. Slováci si svoju históriu všeobecne málo cenia, navyiac sú ešte kritickí až neuznanliví tiež k histórii iných.

U Američanov, vo vzťahu k ich histórii, vieme byť až pohrdliví, často bez akéhokoľvek poznania. Podobnú mienku som v sebe nosil tiež dosť dlho, kým som pred dvadsiatimi rokmi nenavštívil mnoho ich pamätných miest, spoznal úctu k nim a osobnostiam ich dejín. Jedna z nich mi utkvela zvlášť, natrvalo. Podobnosti a osudy, ktoré som našiel u týchto dvoch osobností, priam zarážajú svojou blízkosťou. Ich posledné slová pred svojimi katmi pre budúcnosť priam fascinujú súzvukom.

Juraj Langsfeld:

„Teraz ma súdia nepriatelia, ale budú ma niekedy súdiť i Slováci a u tých by som nechcel prepadnúť!“

Týmito slovami odmietol Ďurko Langsfeld milosť ponúknutú za zrieknutie sa slovenských revolučných ideálov. Tak zneli jeho nezabudnuteľné slová pred Gorgyho maďarským súdom.

Popravený slovenský poručík, dobrovoľník-revolucionár v boji za slovenské práva dňa 22. 6. 1849. Pôvodom učiteľ, utýraný v 24 roku svojho života. Nad Kremnicou má na mieste popravy hrob, ktorý osadili ako prví z bojov sa vracajúci spolu bojovníci 28. októbra 1849. Nad ním stojí pomník, ktorý vybudovali zásluhou Jozefa Gregora Tajovského a Matice slovenskej. Odhalili ho 28. októbra 1922. U nás v rodisku, v Sučanoch, má zachovávaný svoj rodný dom s pamä-

nou izbou na ulici po ňom pomenovanej. V ňom má miesto aj malé, súčasne rozširované obecné múzeum, s pamätnou doskou na priečelí. Na podnet obce Sučany, MO MS v Sučanoch a v Kremnici sme dosiahli aj pomenovanie vojenského útvaru v Martine jeho menom, tak, ako to bolo už dávnejšie predtým.

Nathan Hale:

„I only regret that I have but one life to give for my country.“ /Jediné čo ľutujem, že môžem dať len jeden život pre moju vlasť./

To boli posledné slová iného, amerického vlastenca, dobrovoľníka-revolucionára poručíka, neskôr povýšeného na kapitána. Tento hrdina národnoslobodzovacieho boja, bol popravený Angličanmi v bojoch za americkú nezávislosť dňa 22. 9. 1776. Je oficiálnym štátnym hrdinom jedného východného štátu v USA, štátu Connecticut. Pôvodom taktiež učiteľ, popravený v 21 roku svojho života. Vo verejnosti bežne prístupnej budove State Governmentu v Hartforde, ktorá je zároveň aj sídlo Najvyššieho súdu tohto štátu, má v centre pompézneho átria to najčestnejšie miesto jeho mramorová socha v nadživotnej veľkosti. Na podstavci sú vytesané pre večnosť jeho posledné slová, citované na začiatku. Je po ňom pomenované množstvo ulíc a škôl, požíva zaslúženú a všeobecnú úctu.

Vychádzajúc aj z tohto poznania myslím, že, môžeme, máme byť ozaj právom hrdí na nášho rodáka Juraja Langsfelda a taktiež z pohľadu úcty k nemu máme ešte nejaký ten dlh.

Text: Miroslav Miert

„Máme veľmi šikovné deti!“

Práve týmito slovami môžeme charakterizovať kvalitu výtvarných prác, ktoré naše deti odovzdali do súťaže „Sučany očami detí“. Tento rok súťaž vyhlásil a organizoval Miestny odbor Živeny v Sučanoch, spolok slovenských žien, a každý kto tieto práce a snahu detí videl, mi určite za pravdu dá. Súťaže sa mohli zúčastniť všetky deti s trvalým pobytom v Sučanoch bez rozdielu, kde a akú školu, alebo predškolské zariadenie navštevujú. Téma

a výtvarná technika boli ľubovoľné.

Kategórie boli vyhlásené pre:

- deti od 3 do 6 rokov (MŠ)
- deti od 6 do 10 rokov (I. stupeň ZŠ)
- deti od 10 do 15 rokov (II. stupeň ZŠ)
- deti navštevujúce ZUŠ Frica Kafendu, odbor výtvarný v Sučanoch pod vedením

Mgr. art. Jána Skrisu

Súťaže sa zúčastnilo celkom 94 detí. Výtvarné techniky boli rôzne, od kresby tužkou, pastelkami, uhlíkom, pastelami, cez akvarely, maľby temperou, až po koláže.

K hodnoteniu prác boli prizvaní Mgr. Art. Ján Skrisa a Mgr. Alena Matulová

Všetky práce boli dňa 29.6.2015 vystavené v robotníckom kultúrnom dome.

Najlepšie diela v jednotlivých kategóriách boli vyhlásené na odovzdávaní cien, pričom ocenené boli len prítomné deti. Ceny, ktoré si neprítomní výhercovia neprevzali, boli rozlosované v tombole jednotlivých kategórií medzi prítomnými deťmi.

Jediné, čo nám je ľúto, že napriek tomu, že plagáty viseli v ZŠ, MŠ a niekoľkých obchodoch v obci, na vyhodnotení sa zúčastnilo málo detí. Prítomné ceny boli veľmi pekné, charakteru kvalitných výtvarných pomôcok a okrem cien pre najlepších boli prichystané aj ceny tombolové, ktoré sa podľa prideleného čísla v kategórii rozlosovali medzi prítomnými deťmi.

Akcia je za nami, o rok možno bude zas a snáď nám zostanú verní aj tohoroční sponzori, Pizza Pub Orea, Zmrzlina Lukáč, Lukáčová, Autodiely Incar p. Krbaťa, Ing. Elena Holigová, Michal Ličko,

Mgr. Róbert Kováč, MUDr. Iveta Trnovská Mgr. Andrea Káčerová, Gitka Hüberová, Katka Miháliková, Ing. Eva Bencová.

Po zhodnotení akcie musím konštatovať, napriek tomu, že až 94 detí odovzdalo do súťaže svoje práce, na vyhodnotení sa ich zúčastnilo pomerne málo. Je zrejmé, že propagácia akcie bude musieť byť väčšia a širšieho rozsahu.

No a aby to nebola len súťaž pre súťaž, a „výtvarné diela“ našich detí mohli potešiť viacerých, rozhodli sme sa niektoré z nich použiť na výrobu závesného kalendára pre rok 2016. Určite to povzbudí a bude motivovať aj naše šikovné deti.

Text: Eva Bencová, MO Živena Sučany,

Foto: Tibor Pročka

SPOMIENKA NA ANIČKU ULICKÚ

Dňa 28.8.2015 sme si pripomenuli tragickú udalosť z r. 1968, kedy prišla o život naša občianka Anička Ulická. Položením venčeka a tichou spomienkou sme si uctili jej pamiatku.

Text: K. Miháliková, Foto: T. Pročka

Turiec Fest 2015

Prvý ročník podujatia Turiec Fest 2015, ktorý sa konal v Sučanoch na starom futbalovom ihrisku dňa 13. 6. 2015 navštívilo vyše 1400 ľudí.

Okrem počúvania známych rockových kapiel sa mohli účastníci festivalu zapojiť aj do rôznych súťažných akcií o hodnotné ceny. Vďaka pozitívnym ohlasom organizátori už teraz pripravujú druhý ročník tohto rockového podujatia.

Prípravy na festival prebiehali už od januára, čo sa môže zdať dlhá doba, ale nie je to tak. Vybaviť všetky potrebné povolenia a organizačné zabezpečenia je veľmi zdĺhavé, ale najviac roboty nás čakalo posledný týždeň pred festivalom, kde bolo potrebné najskôr vykosť asi meter vysokú trávnu, následne postaviť dvojité oplotenie (vďaka fanúšikom, ktorí sa chystali dostať do areálu bez zaplatenia), ďalej sa rozmiestňovali mobilné záchody, staval stage, pripravovali výčapy, posedenie, VIP zóna, stánky, elektrina, fun zóna, navigačné tabule, parking.... Toto všetko sme zvládli aj vďaka pomoci od obce Sučany a našim blízkym. Keďže chod festivalu nemal na starosti len jeden človek, tak príprava a chod festivalu prebehol ako „po masle“. Počas podujatia boli vysoké horúčavy, ktoré sa našťastie neodzrkadlili na častých lekárskech zákrokoch, až na jeden prípad, kedy mladík precenil silu alkoholu v kombinácii s energetickými nápojmi a musela ho odviezť sanitka.

Niektoré skupiny mali festivalovú premiéru, iné zase vystupovali aj pred väčším publikom ako je 1 400 ľudí, ale spokojnosť bola určite ako zo strany fanúšikov, tak aj zo strany kapiel. Počas prípravy kapiel bolo potrebné vyplniť program a zabaviť návštevníkov festivalu, ktorí sa mohli zapojiť do súťaží ako pitie piva cez metrovú slamku, alebo ktorá skupina vypije najskôr 1,5L vody, lezenie po

debničkách od piva a mnohé iné, za ktoré mohli vyhrať zaujímavé ceny od našich partnerov.

Aj napriek tomu, že tento ročník festivalu bol prvý, odozvy od účastníkov boli hlavne pozitívne, čo nás nakoplo a jednoznačne sme sa rozhodli pokračovať v organizácii ďalšieho a určite lepšieho ročníka Turiec Fest 2016, ktorý sa bude konať 18.6.2016 a bude sa na čo tešiť... Viac informácií čoskoro na našej Facebook stránke „Turiec Fest“.

Text a foto: Róbert Matuška

NA BREHOCH ONTÁRIA ROZVONIAVAL NIELEN VÝBORNÝ GULÁŠ, ALE AJ DOBRÁ NÁLADA

Jubilejný desiaty ročník Štiavnického kotlíka patril k tým najkrajším a najvydarenejším. Ontário lámalo všetky rekordy obľúbeného podujatia.

Už pred dvomi rokmi som sa pohrával z myšlienkou zorganizovať toto podujatie na brehoch Ontária. No nestalo sa tak. Prišli iné ponuky a tak sme presunuli Štiavnický kotlík na rok do martinského amfiteátra. Rozhodnutie odísť z Martina sa nerodilo ľahko, nakoľko podujatie aj tu malo svoju vysokú kvalitu a navyše aj samotné mesto Martin nám vychádzalo maximálne v ústrety. No môj vnútorný pocit ma stále ťahal von z mesta do prírody a stále viac a viac som sa prikláňal k myšlienke zorganizovať podujatie na brehoch Ontária.

Prišiel január 2015 a ja som sa musel rozhodnúť – ako ďalej? Mali sme na stole rôzne ponuky z našich obcí ale aj z samotného mesta Martina, no ja som stále nosil v hlave myšlienku, že predsa zorganizujeme Štiavnický kotlík niekde v krásnej prírode. Tipov bolo viac, no najviac som sa pohrával s myšlienkou sučianskeho Ontária.

Po stretnutí s p. starostom Sučian Vladimírom Plžíkom na začiatku tohto roka, moja myšlienka nabrala reálne rozmery a v spolupráci s obcou Sučany sme sa mohli pustiť do práce a začať pripravovať jubilejný desiaty ročník obľúbeného recistického podujatia Štiavnický kotlík 2015. Čakalo nás množstvo povolení, tvrdej organizačnej práce,

veľa dôležitých rokovaní. No nakoniec môžem skonštatovať – podarilo sa.

Naše Ontário ešte nikdy pred tým nezažilo taký obrovský nápor návštevníkov. V horúcom počasí 18.7.2015 si prišlo vychutnať atmosféru Štiavnického kotlíka okolo 6000 ľudí. Do varenia sa zapojilo 78 súťažných družstiev, čo je absolútny rekord podujatia, ktoré oslávilo okružle desiate narodeniny.

Naši občania, no aj návštevníci z celej našej Turčianskej záhradky, sa však nebavili len varením, ale aj zaujímavými súťažami a vystúpeniami hudobných kapiel. Pod kopcami Malej Fatry na brehoch Ontária rozvoniaval guláš, ale aj iné gurmánske špeciality, pričom samozrejme nechýbalo pivo. Najčastejšie sa medzi účastníkmi skloňovali slová pohoda, zábava a priatelia.

Niektorí gulášmajstri prišli na tohtoročný kotlík už v piatok s tým, že ostanú až do nedele. Väčšina kotlikantov si stavala svoje stanovišťa v sobotu ráno. Boli medzi nimi rôzne partie, firemné, športové ale aj priateľské.

Veľa ľudí sa ma pýta, prečo sme nezmenili názov, keď sa Štiavnický kotlík 2015 odohrával na brehoch jazera Ontário.

Myslím si, že sa nám za niekoľko rokov podarilo vybudovať veľmi známe a obľúbené podujatie, ktoré verejnosť veľmi dobre pozná. Keby sme zmenili jeho názov, ľudí by sme len pomyšlili a pod novým menom by toto stretnutie asi málokomu ničie hovorilo. Dôležité je, aby sme pokračovali

v dobrom podujatí, na ktorom by sme sa všetci dobre cítili a pekne strávili letnú sobotu.

Ťažká úloha poroty

Sedemčlenná porota to mala nesmierne ťažké. Ved už len to, že posúdiť a ochutnať 78 poriadnych porcií jej dalo zabráť. Rozhodovanie bolo náročné. „Najprv sme sa zamerali na celkový vzhľad gulášu a potom prišlo na rad aj samotné ochutnávanie. V gulášiku musia byť chute úplne vyvážené. Žiadna chuť by nemala prerážať a vtedy je ten pravý náš slovenský guláš. „ povedal nám člen poroty p. Jožko Adamovský

Na záver

Chcel by som sa poďakovať obci Sučian, konkrétne p. starostovi Vladimírovi Plžíkovi, ako aj priateľom a sympatizantom, ktorí podporili naše podujatie, a tak prispeli obrovskou mierou k perfektnej akcii na našom Ontárii. Verím, že aj do budúceho ročníka sa pustíme čo z najväčšou vervou a pripravíme aspoň takú vydarenú akciu aká bola tento rok.

Text a foto: Jozef Stankovianský

Poradenstvo pre chovateľov psov

V posledných rokoch chov psov v domácnostiach zažíva nebyvalý rozmach. Nádejní vlastníci nového psíka stoja pred dilemou, či si vybrať psíka alebo sučku. Mnohí z nich uprednostňujú povahové vlastnosti sučky, ale často ich od rozhodnutia odrádzajú „problémy“ spojené s pohlavným cyklom sučky. Či už je to pravidelná ruja (háranie, 2 x do roka) a s tým spojené riziká nežiadúceho krytia, alebo v posledných rokoch zvýšený výskyt zdravotných komplikácií po háraní. A tu vystáva otázka. Čo s tým?! Nedá sa tomu nejak zabrániť?

Aby sme zabránili pravidelnému cyklu suky, musíme ju sterilizovať – zneplodniť. Existujú dve cesty: chemická sterilizácia, alebo chirurgická sterilizácia – kastrácia.

Chemická sterilizácia: vykonáva sa prostredníctvom hormónov, ktoré sú injekčne podávané 2 x do roka. Výsledným efektom je, že cyklus sa nedostaví. Veľmi elegantné riešenie, až na to, že má svoje nevýhody. Musíte dodržiavať pravidelný interval, lebo ak premeškáte stanovený termín, želaný efekt sa nedostaví. Je vedecky dokázané, že takéto hormonálne ošetrovanie nesie so sebou riziká zvýšeného výskytu zápalu maternice a vzniku nádorov mliečnej žľazy.

Kastrácia: chirurgické odstránenie vnútorných pohlavných orgánov. Vykonáva v celkovej narkóze. Aby zviera mohlo byť uspávané, musí byť v stopercentnom zdravotnom stave. Je vhodné, aby pred zákrokom podstúpilo klinické vyšetrenie u veterinára, ktorý potvrdí dobrý zdravotný stav zvierat. Tak ako sa robia predoperačné vyšetrenia u ľudí, v dnešnej dobe je to zlatým štandardom aj u zvierat. Základným biochemickým vyšetrením krvi odhalíme napr. zdravie obličiek, pečene, hladinu cukru v krvi atď.. Ideálne je doplniť testy o krvný obraz (odhalí nám chudokrvnosť, možný zápal v tele) a test na zrážanlivosť krvi. Týmto screeningom sa výrazne znižujú operačné riziká.

Kastrácia je zákrok, ktorý patrí medzi jednoduchú chirurgiu. Zviera je dovedené na vopred dohodnutý termín po min. 12 hod. hladovke, bez príjmu tekutín aspoň 6 hodín pred operáciou. Je dobré, ak majiteľ zvierat zostáva pri uspávaní. Pacient je potom menej stresovaný a sedatíva skôr zaberú. Poznáme viac druhov anestézy, s použitím rôznych druhov anestetík. Môže sa jednať o injekčnú alebo inhalačnú anestéziu, s možnosťou pooperačného podania tzv. protilátky na prebudenie alebo bez. Chirurgický zákrok sa deje bez prítomnosti majiteľa.

Keďže sa jedná o brušnú chirurgiu, operačný prístup je väčšinou v stredovej línii brucha. Kastrácia sa dá robiť 2 spôsobmi: odstránenie vaječníkov (ovariektómia) alebo kompletne odstránenie maternice aj vaječníkov (ovariohysterektómia). Niektoré literárne zdroje uvádzajú, že po ovariektómii dôjde v dôsledku poklesu hormónov k zmenšeniu a zväzovateniu maternice, následkom čoho zostane z maternice len tenký väzovový prúžok a preto maternicu netreba odobrať. Existuje však riziko, že k tomu nedôjde a v budúcnosti maternica môže podľahnúť zápalovým alebo onkologickým zmenám. Z tohto dôvodu je vhodnejším zákrokom ovariohysterektómia – tzn. kompletne odstránenie maternice aj vaječníkov.

Po kastrácii dôjde k uzatvoreniu rany v troch vrstvách – svalovina brušnej steny, podkožie, koža. Prvé dve vrstvy sa šijú tzv. rezorbovatelnými stehmi, ktoré sa časom samé vstrebú. Koža sa považujú šije stehmi nevstrebateľnými, ktoré sa po vyhojení operačnej rany musia vybrať. Na vyžiadanie sa samozrejme môže koža zošiť intradermálnym (vnútrokožným) plastickým stehom, ktorý môže byť aj vstrebateľný. Zviera po operácii dostane antibiotiká a lieky od bolesti. Buď sa po operácii po odoznení narkotík samo prebudí, alebo dostane injekciu na prebratie (záleží od typu narkózy). V každom prípade by malo domov odchádzať zobudené, nikdy nie uspaté!!!

Operačná rana by mala byť chránená pred olizovaním, preto sučka dostane ochranné „oblečenie“ (pruban, pooperačná košielka), alebo ochranný golier. Tieto ochranné pomôcky neskládame do vyberania stehov, čo je o 10 dní. Po prepustení do domácej starostlivosti by pacient v deň operácie nemal zostávať bez dozoru, mal by byť zabezpečený kľudový a tepelný režim. Ak sú dodržané pooperačné pokyny vydané veterinárom, rekonvalescencia väčšinou prebieha bez komplikácií a pre sučku to zďaleka nie je taká trauma, ako ste si predstavovali.

Výhody kastrácie sú nespočetné. Žiadne háranie – tzn. ušetrenie peniaze za háracie nohavičky, odbúraný stres z odháňania nápadníkov (1 mesiac v roku), uchránenie ploty od prehryzenia a podhrabania, žiadne šteniatka.

Z preventívneho hľadiska, najmä ak sa vykoná včasná kastrácia (pred 1. háraním), dôjde k odbúranie rizika falošnej gravidity, vyskytujúcej sa po háraní čoraz častejšie a s ňou spojené laktácie a možného zápalu maternice. Takisto k odbúranie rizika vzniku tak častých nádorov mliečnej žľazy. Pri už vytvorených nádoroch, odstránenie hormonálneho stimulu pre ďalší rast nádorov.

Nevýhody kastrácie: po kastrácii sa metabolizmus samice spomalí a vzniká nábeh na obezitu. Ak je však majiteľ s týmto vopred uzročený, vhodným reštriktívnym režimom krmnej dávky a pohybovou aktivitou, dokáže tomuto stavu predísť.

Keď človek navštívi rôzne inernetové stránky s týranými a odhodnenými zvieratami, prípadne, ak si skúsi osobný kontakt s takto zlomenými zvieratami a má v sebe len trochu ľudskosti, tie zranené oči ho prenasledujú navždy. Preto rozhodnutie nemnožiť ďalej často nechcených chlpatcov, je určite správne.

Text: MVDr. Michaela Nováková, NovaVet, Martin

Navštívte naše finančné centrum v OC Mirage

Môžete si u nás vybaviť:

- hotovostnú pôžičku až 10 000 € bez ručiteľa
- výhodnú pôžičku na rekonštrukciu
- Premia kartu Home Credit, s ktorou šetríte pri každom nákupe
- spojenie pôžičiek do jednej s nižšou splátkou

Tešíme sa na Vašu návštevu každý deň od 9.00–20.00 hod.

☎ 0850 638 191 | ✉ zilina@homecredit.sk

Pôžička nie je verejný prísľub a platí pri splnení podmienok Home Credit Slovakia, a.s.

Nie ste na to sami

SLÁVNOSTNÉ ODOVZDANIE DLHOČAKÁVANEJ DIAĽNICE.

Diaľničný úsek D1 Dubná Skala-Turany dňa 10. júla 2015 odovzdali stavebníci do rúk Národnej diaľničnej spoločnosti. Nový úsek diaľnice sa začína na konci Strečnianskej úžiny, na východnej strane masívu Dubná Skala. Následne pokračuje v dĺžke viac ako 16 kilometrov, počas ktorých obchádza mesto Martin a priľahlé obce zo severnej strany. Diaľnica prechádza rozhraním ochranných pásiem Malá a Veľká Fatra, križuje rieku Váh alebo železničnú trať. Súčasťou stavby je 28 mostov. Daný úsek sa končí v križovatke Turany.

Oslavy SNP

Slovenské národné povstanie bolo ozbrojené povstanie Slovenského domáceho odboja počas 2. svetovej vojny proti vstupu Nemeckého Wehrmachtu na územie Slovenskej republiky. Začalo sa 29.8.1944. Centrom povstania bola Banská Bystrica. Obec Sučany a ZO SZPB Sučany si pripomenuli 29.8.2015 tento významný deň položením vencov k pamätníku padlých v Sučanoch.

Text: Danuša Pročková,

Foto: Ttibor Pročka

Činnosť obecnej knižnice

Naša obecná knižnica slúži čitateľskej verejnosti od päťdesiatych rokov minulého storočia. Počas rokov jej existencie vystriedala viac priestorov, v ktorých bola umiestnená. V súčasnosti má svoje sídlo v budove Základnej školy v Sučanoch. Knižničný fond bol postupne doplňovaný, v terajšom čase je v prírastkovom zozname evidovaných 33 100 knižných jednotiek. Návštevnosť je úmerná dnešnému stavu spoločnosti, v ktorom vládnu (prevažujú) elektronické médiá. Napriek tomu je zachovaný počet stabilných čitateľov, ktorí aktívne prejavujú záujem o vypožičiavanie rôznej literatúry, najčastejšie titulov novej slovenskej tvorby. V období tohto roka bolo zaznamenaných približne 300 návštev čitateľov, celkom bolo požičaných okolo 1 100 kníh. Tento počet je štandardný v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

V období posledných 2 – 3 rokov bol prírastkový zoznam kníh rozšírený o 165 nových titulov. Výpožičná doba je približne 1 mesiac, ako je tomu aj v iných knižniciach. Disciplinovaní čitatelia ju približne dodržiavajú, iní majú k tejto povinnosti rôzny prístup, aj v prípadoch vymáhania formou upomienky.

V knižnici vznikol v r. 2 000 nežiadúci stav výrazne poškodených kníh, preto terajšie vedenie obce pristúpilo k riešeniu a zabezpečuje vyradovanie zastaralého a poškodeného knižného fondu. Záujmom knižnice je popri hlavnom plnení funkcie podieľať sa na kultúrnom živote obce. V mesiaci jún bola knižnica zapojená do celoštátnej akcie „Celé Slovensko číta deťom“. V spolupráci so ZŠ sme túto realizovali v piatich triedach nižších ročníkov za účasti žiakov deviatych ročníkov. Cieľom tohto podujatia bolo podnietiť záujem detí o počúvanie, vnímanie a čítanie literatúry. Ich ohlas potvrdil správnosť a potrebu venovať sa podobnej činnosti aj naďalej. Aktivity knižnice rozširujeme aj o literárne besedy so slovenskými spisovateľmi. Prvá z nich bola naplánovaná v mesiaci september so spisovateľkou literatúry pre mládež. Obecná knižnica vychádza pri nákupe novej literatúry v ústrety čitateľskému záujmu. Pri výbere požičiavaných kníh radi pomôžeme s nájdením alebo výberom vhodných titulov kníh. Obecná knižnica slúži čitateľskej verejnosti, a teší sa na každú vašu návštevu.

Kniha je základom poznania, učiteľom vekov a vládcom kráľovstva ducha. Len s pomocou knihy sa ľudia stávajú učenými. Využívajme túto možnosť.

Text: Ján Žilka

XXI. Letné športové hry samosprávy regiónu Turiec

Dňa 3. 6. 2015 sa uskutočnili v našej obci Letné športové hry samosprávy regiónu Turca. Po roku sa opäť stretli zamestnanci samospráv v Turci, aby spoločne prežili príjemný slnečný deň. Spoločne si zašportovali, vzájomne sa spoznali, prebrali možno aj pracovné problémy, no hlavne zrelaxovali a načerpali nové sily do ďalšej práce.

Text: K. Miháliková, Foto: T. Pročka

STAVEBNÝ DVOR SUČANY

Partner pre všetkých stavebníkov a kutilov

0903 524 871

www.stavebnydvorsucany.sk

raven
akciová spoločnosť

YTONG

PREFA

BRAMAC

weber
SAINT-GOBAIN

SCHIEDER
Hengst, Vötsch, Long

KNAUF

Holcim

XXII. SUČIANSKY JARMOK

— 10. 10. 2015 —

9:00 SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE JARMOKU •
9:30 SUČIANKA • 10:00 ÚSVIT • 11:00 DYCHOVÁ
HUDBA BYSTRICKÁ • 12:30 HISTORICKÝ ŠERM •
13 : 30 ROĽNÍCKY • 14:00 ŠLEHA •
16:00 RETRO ROCK REVIVAL

SPRIEVODNÉ AKCIE: **BODYZORBING • GULÁŠ V KLUBE**
DÔCHODCOV • POĽOVNÍCKY GULÁŠ

PARTNERI PODUJATIA

turvod
príroda v každej kvapke

brantner
ENVIRONMENTAL. FACILITY SERVICES

CHYZ BET
Raz a navždy!
www.chyzbet.sk